

HR Index/N: OPT-3586-1
Beograd, 15. 09. 2009.

KB 1/09

1/1

Република Србија
ТУЖИЛАШТВО
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
КТРЗ-14/07
03.06.2009. године
Београд
ДК/ЈС

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
Веће за ратне злочине

БЕОГРАД

На основу чл. 265. ст.1. у вези чл. 46. ст.2. тач.3. Законика о кривичном поступку, подижем

ОПТУЖНИЦУ

Против:

МИЛАНА ШПАНОВИЋА, [REDACTED]

ШТО ЈЕ:

У временском периоду од почетка октобра месеца 1991. године до краја јануара месеца 1992.године, у просторијама затвора у Старој Градишки, у Републици Хрватској у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадник Територијалне одбране (ТО) Српске Аутономне Области (САО) Крајине, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је тада постојао, а није имао карактер међународног сукоба, између Југословенске Народне Армије (ЈНА) у чијем су саставу биле јединице ТО САО Крајине и добровољачки састави с једне стране, и хрватских оружаных формација у чијем су саставу биле јединице Министарства унутрашњих послова (МУП) Хрватске, Збора народне гарде (ЗНГ) и добровољци с друге стране, противно чл.3. ст.1. тач.1. и ст.2. тач.а), чл.4. ст.1. и чл. 27. ст.1. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године („Службени лист ФНРЈ“, бр. 24/50), чл.4. ст.1. и ст.2. тач.а) и чл.13. ст.2. Допунског Протокола уз Женевске конвенције о заштити

2/1

жртва немеђународних оружаних сукоба од 12.08.1949. године (Протокол II), („Службени лист СФРЈ“, Међународни уговори бр.16/78) према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, а противзаконито су затворена и лишена слободе у вези оружаног сукоба и налазе се у власти једне стране у сукобу, према којима се мора поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на етничкој припадности и који морају бити заштићени од сваког насиља или застрашивања, окрутно поступао, вршио њихово мучење и телесно повређивање, тако што је:

- неутврђеног дана у јануару месецу 1992.године, најпре наредио оштећеном (ошт.) Богуновић Ђури да се изује и стојећи на прстима, чело окрене према зиду, а затим му почео гулити главу о зид повлачећи је горе – доле, након чега му је угурао шаку у уста чупајући му зубе и десни, полонивши му притом више зуба доње вилице, а потом га ударао по телу ногом обуvenом у ципелу;

заједно са НН мушким лицем:

- дана 18.10.1991.године, најпре наредили ошт. Филиповић Луки да стави руке на леђа, рашири ноге и стане лицем према зиду, након чега га је окривљени (окр.) почео тући ланцем, а НН лице пендреком, по телу, окр. му затим ударио шамар, а онда су га обојица ухватили рукама за косу и више пута му ударали главу о зид,

- у два одвојена дана, у наведеном временском периоду, наредили ошт.Квочић Јосипу да стави руке на леђа, рашири ноге и главу ослонити о зид, а затим га почели ударати ногама обувени у ципеле, један с једне, а други са друге стране тела, све док није пао на под, потом га газили по телу, а када се по њиховом наређењу придигао и заузео првобитни положај, наставили да га туку на исти начин, при чему је два пута падао и два пута се дизао, што се поновило још једном приликом, једног од следећих дана,

на који начин је поменути оштећенима, припадницима хрватске националности наносио велике патње, повреде телесног интегритета и здравља,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142. ст.1. Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ).

ПРЕДЛАЖЕМ

Да се пред тим судом закаже и одржи главни јавни претрес, на који да се позову:

I - Тужилац за ратне злочине.

II - Оптужени: Милан Шпановић.

III - Бранилац оптуженог.

IV- Законски заступник иза пок. Филиповић Луке, његов син Филиповић Иван са адресе [REDACTED].

V – Сведоци оштећени:

- Ђуро Богуновић, [REDACTED],
- Јосип Квочић, [REDACTED].

VI – Сведоци:

- Мирко Гргић, [REDACTED],
- Жељко Гргић, [REDACTED],
- Мирко Крижанић, [REDACTED],
- Жељко Кнежевић, [REDACTED]

Да се у доказном поступку прочита:

Исказ пок. ошт.Луке Филиповића, дат истражном судији Општинског суда у Новској, у предмету бр.КиР.124/97 од 29.04.1997.године и исказ Рајка Демагића, дат истражном судији Војног суда у Загребу у предмету бр.III-КиР.270/93 од 16.09.1993.године.

- да се изврши увид у списе Жупанијског суда у Пожеги бр. К.42/97.
- да се прочита медицинска документација за ошт.Ђуру Богуновића и Јосипа Ковачића.

Да се прибави извод из КЕ за окривљеног по месту рођења.

Образложење

Постојање кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. ст.1. КЗ СРЈ, у време, на месту и на начин како је то приказано у изреци оптужнице и кривична одговорност окр. за извршење овог кривичног дела, утврђује се резултатима спроведене истраге.

Дајући своју одбрану током истраге, окривљени (окр.) негира извршење кривичног дела. Наводи да је само једном приликом, дана 08.10.1991.године био у затвору у Старој Градишки, где је на захтев њему непознатог официра вршио препознавање заробљених лица из свога села. Тада је и видео ошт. Филиповић Луку, Квочић Јосипа и Богуновић Ђуру и идентификовао их, али никакву силу према њима није применио: Са њима је увек био у коректним односима и не зна из којих га разлога терете. У односу на своје војно ангажовање, истиче да је као цивил био рањен дана 16.08.1991.године, када је његово село нападнуто од ЗНГ. Сећа се да је ТО формирана 18. или 19.08.1991.године. Мобилисан је након 8 дана од свог рањавања. Тада је задужио наоружање (полуаутоматску пушку), муницију и униформу. Био је у

4/1

јединици која је била на „линији“ према Новској, у рововима између пута и пруге. Пред сам крај 1991.године је демобилисан и почео је радити у Црвеном крсту.

Оваква одбрана окр. у којој негира примену силе према ошт., у супротности је са предложеним доказима и усмерена је на избегавање кривичне одговорности.

Из исказа сведока ошт.Богуновић Ђуре произилази да га је у јануару месецу 1992.године, у посебној просторији затвора у Старој Градишки, тукао окр. светећи му се због погибије брата током ратних дешавања. Уз бројне псовке гулио му је главу о зид, повредивши му чело, угурао му потом шаку у уста и поломио му готово све зубе доње вилице, а затим га ударао ногом по задњем делу тела, од чега је пао на под и није могао да устане. Тек уз помоћ два стражара подигнут је и одведен у ћелију.

Из исказа сведока ошт.Филиповић Луке, проистиче да га је окр. претукао ланцем дебљине прста, који је пресавио, а у томе је учествовало још једно лице у милицијској униформи, пендреком. Спасао га је стражар, рекавши окр. да је доста батинања.

Из исказа сведока ошт.Квочић Јосипа, произилази да га је окр. тукао у два одвојена дана, заједно са НН лицем у милицијској униформи, ногама обувеним у ципеле, по телу, уз гажење, при чему је два пута падао и два пута се дизао.

У исказе сведока оштећених уклапа се и исказ законског заступника иза пок.Филиповић Луке, његовог сина Филиповић Ивана као и искази сведока Крижанић Мирка и Гргић Жељка, који говоре о војном ангажовању окр. у назначено време и својим сазнањима да је окр. тада тукао ошт. у затвору у Старој Градишки, што потврђује и сведок Гргић Мирко.

Из резултата спроведене истраге произилази основ за закључак да је у јесен 1991.године, на подручју тога дела Хрватске у тадашњој СФРЈ, постојао оружани сукоб између снага ЈНА, у чијем су саставу биле јединице ТО САО Крајина и добровољачки састав с једне стране и хрватских оружаних формација у чијем су саставу биле јединице МУП-а Хрватске, ЗНГ и добровољци са друге стране.

Овај сукоб није имао карактер међународног сукоба, пошто је Република Хрватска од међународне заједнице призната као самостална држава током 1992.године.

Из списка предмета произилази да је окр. као припадник ТО САО Крајине, чинио једну од страна у конкретном сукобу.

Крајем септембра и почетком октобра 1991.године, сви оштећени, становници села Боровац у општини Новска, су у вези поменутог оружаног сукоба, истерани из својих кућа и одведени у затвор у Старој Градишки, где су боравили до краја јануара месеца 1992.године, када су размењени или пуштени. За све то време, пуну власт над њима имали су припадници ТО САО Крајине, међу којима и окр., а истовремено су били и у обавези да се у поступању према њима, придржавају правила Међународног ратног права.

Наиме, опуномоћеници влада земаља заступаних на Дипломатској конференцији одржаној у Женеви од 21.4. до 12.8.1949.године у циљу израде Конвенције о заштити грађанских лица за време рата, споразумели су се и обавезали на поштовање Конвенције у свакој прилици. Члановима 3, 4 и 27 исте, предвиђено је, да је у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од високих страна уговорница, свака страна у сукобу дужна да према лицима која непосредно не учествују у непријатељствима поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације. У том циљу забрањено је према таквим лицима која се налазе у власти једне од страна у сукобу, наношење повреда телесног интегритета и здравља, вршење мучења, насиља и застрашивања.

Из поменутог Допунског протокола, и то из чл.4. и 13., произилази да цивилно становништво ужива посебну заштиту у смислу међународног хуманитарног права и да је према цивилима забрањено вршење насиља и то над њиховим животом, здрављем, физичким или менталним благостањем, као и било који облик телесног кажњавања.

Међутим, окр. таква њихова права није поштовао, већ је кршећи одредбе наведене Конвенције и Допунског протокола, према ошт. окрутно поступао и мучио их на описани начин, наносећи им велике патње, телесни и душевни бол.

Имајући у виду да су радње описане поменутом Конвенцијом и Допунским протоколом уз исту, инкриминисане и домаћим законодавством након ратификације, окр. је на представљени начин извршио кривично дело: ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. ст.1. КЗ СРЈ, које дело спада у кривична дела против човечности и међународног права.

Урачунљивост окр. ни на који начин није доведена у сумњу.

Ово кривично дело окр. је учинио са директним умишљајем, јер је био свестан свог дела и хтео његово извршење, а имао је и сазнања о томе у односу на кога се ово кривично дело врши.

Имајућу у виду напред изнетог, налазим да прикупљени подаци који се односе на кривично дело и оптуженог као извршиоца истог, пружају довољно основа за подизање ове оптужнице.

ТУЖИЛАЦ
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић

Vukchevic

Потврђује се, да је ова фотокопија истоветна
са својим изворником - преписом, који се састоји
од 5..... стране.

Исправа са које је извршено фотокопирање
налази се код овог Суда у предмету

..... K.P. 1/09

Такса из Тар. Бр. 22 Закона о републичким
судским таксама наплаћена је и доказана.

ОКРУЖНИ СУД - ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

у Београду, 15.09...... 2009, год.

Овлашћени радник;

